

DOI: 10.33663/0869-2491-2025-36-372-382

УДК: 340

С. М. ШИШИКІН,

доктор філософії в галузі права*

ORCID: 0000-0002-3964-5434

ФУНКЦІЇ МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

У статті досліджуються теоретико-методологічні аспекти трансформації функцій муніципального права України в контексті європейської інтеграції. Проаналізовано вплив євроінтеграційних процесів на розвиток основних функцій муніципального права, зокрема регулятивної, установчої, охоронної, контрольної, інтегративної, правотворчої, правозастосовної, інформаційної та аксіологічної. Визначено особливості імплементації європейських стандартів місцевого самоврядування та їх вплив на модернізацію функціонального призначення муніципального права. Обґрунтовано перспективні напрями розвитку функцій муніципального права в умовах європейської інтеграції України.

Ключові слова: муніципальне право, функції права, місцеве самоврядування, європейська інтеграція, *acquis communautaire*, децентралізація, субсидіарність, електронне врядування, правові стандарти ЄС, територіальні громади, муніципальна реформа, локальна демократія.

Shyshykin Sergii. Functions of Municipal Law in the Context of Ukraine's European Integration: Theoretical and Methodological Aspects

The article examines theoretical and methodological aspects of the transformation of municipal law functions in Ukraine within the context of European integration. The impact of European integration processes on the development of basic municipal law functions is analyzed, including regulatory, constituent, protective, control, integrative, law-making, law enforcement, informational, and axiological functions. The features of implementing European standards of local self-government and their influence on modernizing the functional purpose of municipal law are determined. Prospective directions for the development of municipal law functions in the context of Ukraine's European integration are substantiated.

Key words: municipal law, functions of law, local self-government, European integration, *acquis communautaire*, decentralization, subsidiarity, e-governance, EU legal standards, territorial communities, municipal reform, local democracy.

Вплив євроінтеграційних процесів на функції муніципального права набуває особливого значення в контексті набуття Україною статусу кандидата на членство в Європейському Союзі. Трансформація функцій муніципаль-

* **Shyshykin Sergii**, Doctor of Philosophy in Law

ного права під впливом *acquis communautaire* потребує ґрунтовного наукового аналізу та теоретико-методологічного осмислення, особливо в умовах імплементації реформи децентралізації та модернізації системи місцевого самоврядування в Україні. Євроінтеграційний вектор України детермінує нові виклики та можливості для розвитку місцевого самоврядування, що зумовлює необхідність адаптації муніципального права до європейських правових стандартів та практик.

Процес європейської інтеграції України характеризується системними трансформаціями у всіх сферах суспільного життя, при цьому особливо значущим є його вплив на систему місцевого самоврядування. Реформування місцевого самоврядування та територіальної організації публічної влади відповідно до європейських стандартів вимагає переосмислення доктринальних підходів до розуміння функцій муніципального права та механізмів їх реалізації.

Мета дослідження полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні трансформації функцій муніципального права України в умовах європейської інтеграції та визначенні перспективних напрямів їх розвитку. Досягнення поставленої мети передбачає аналіз впливу євроінтеграційних процесів на систему функцій муніципального права, дослідження особливостей імплементації європейських стандартів місцевого самоврядування, визначення основних напрямів трансформації функцій муніципального права та обґрунтування перспектив розвитку функціонального призначення муніципального права в умовах євроінтеграції.

Методологічною основою дослідження є комплекс загальнонаукових і спеціальних методів пізнання. На емпіричному рівні застосовано метод спостереження для вивчення практики трансформації функцій муніципального права та метод порівняння для зіставлення досвіду різних європейських країн. На теоретичному рівні використано метод сходження від абстрактного до конкретного для формування цілісного розуміння трансформації функцій муніципального права. Серед комплексних методів застосовано: метод аналізу і синтезу для дослідження складових елементів системи функцій муніципального права та їх взаємозв'язків; метод абстрагування для виділення найбільш суттєвих аспектів трансформації функцій; методи індукції та дедукції для формулювання теоретичних узагальнень і практичних рекомендацій; метод моделювання для прогнозування розвитку функцій муніципального права в умовах євроінтеграції.

У доктрині муніципального права дослідження функціонального аспекту галузі та його трансформації під впливом євроінтеграційних процесів здійснювалось у працях таких вчених, як О. В. Батанов, М. О. Баймуратов, В. В. Кравченко, О. В. Марцеляк, В. Ф. Погорілко, М. О. Пухтинський та ін. Водночас динамічний характер євроінтеграційних процесів та їх вплив на розвиток місцевого самоврядування в Україні детермінують необхідність подальших доктринальних розвідок у цій сфері.

У теорії права під функціями права розуміють основні напрями його впливу на суспільні відносини з метою їх упорядкування. Функції муніципального права відображають його соціальне призначення та роль у регулюванні суспільних відносин у сфері місцевого самоврядування. У системі функцій муніципального права доктрина виокремлює регулятивну, установчу, охоронну, контрольну, інтегративну, правотворчу, правозастосовну, інформаційну та аксіологічну функції¹.

Муніципальне право як самостійна галузь права характеризується унікальним предметом регулювання – суспільними відносинами, що виникають у різноманітних сферах муніципального життя (політичній, економічній, соціальній, культурній, екологічній, інформаційній тощо). Об'єднувальним фактором цих відносин є їх зв'язок із процесами становлення муніципалізму, формуванням та функціонуванням муніципальної влади, а також реалізацією та захистом муніципальних прав людини.

Особливістю муніципального права є те, що його предмет охоплює не окрему сферу життєдіяльності, а комплекс взаємопов'язаних відносин, які формуються природним шляхом у процесі життєдіяльності територіальних громад. Важливо зазначити, що муніципальне право виникає як результат спільної нормотворчості народу, держави та місцевого населення, при цьому його основою є територіальна громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування².

Євроінтеграційні процеси комплексно впливають на розвиток муніципального права України через імперативну необхідність гармонізації національного законодавства з *acquis communautaire*. Цей вплив має багаторівневий характер – від конституційного закріплення принципів місцевого самоврядування до прийняття локальних нормативно-правових актів. Угода про асоціацію між Україною та ЄС встановлює правовий фундамент для реформування системи місцевого самоврядування та територіальної організації публічної влади, детермінуючи основні напрями та принципи такого реформування.

Трансформація функцій муніципального права відбувається в контексті впровадження європейських стандартів належного врядування. Як зазначає М. О. Пухтинський, модернізація системи місцевого самоврядування потребує імплементації нормативно-правових стандартів Ради Європи та Європейського Союзу, що передбачає не лише інституційні зміни, а й оновлення базових підходів до територіальної організації публічної влади з урахуванням принципів *good governance* при збереженні унітарного характеру державного устрою³.

У контексті імплементації європейських стандартів провідні вітчизняні науковці у галузі муніципального права, зокрема О. В. Батанов, М. О. Баймуратов, В. Ф. Погорілко, відзначають комплексний характер трансформаційних процесів, що охоплюють розвиток транскордонного співробітництва, впровадження принципу субсидіарності, посилення ролі омбудсма-

нів на місцевому та регіональному рівнях, розширення фінансової автономії органів місцевого самоврядування, активізацію участі громадян у місцевому політичному житті та діяльності неурядових організацій відповідно до принципів Європейської хартії місцевого самоврядування⁴.

Принцип субсидіарності набуває основоположного значення в контексті євроінтеграції, визначаючи розподіл повноважень між різними рівнями публічної влади. Цей принцип передбачає, що управлінські рішення повинні прийматися на максимально наближеному до громадян рівні влади. Впровадження принципу субсидіарності зумовлює необхідність перегляду існуючої системи розподілу повноважень між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, а також між різними рівнями місцевого самоврядування⁵.

Розглянемо тепер, як євроінтеграційні процеси та принцип субсидіарності впливають на трансформацію основних функцій муніципального права. Регулятивна функція муніципального права в умовах євроінтеграції набуває особливої значущості через необхідність імплементації *acquis communautaire* у національне законодавство. Відбувається інституціоналізація принципу субсидіарності та європейських стандартів децентралізації публічної влади, що суттєво модифікує механізми правового регулювання місцевого самоврядування. Особлива увага приділяється нормативній регламентації процесів міжмуніципального та транскордонного співробітництва. Ця функція забезпечує імплементацію інноваційних форм і методів муніципального управління, розширення компетенції територіальних громад і модернізацію системи надання публічних послуг відповідно до європейських стандартів якості.

Важливим аспектом регулятивної функції муніципального права в умовах євроінтеграції є трансформація системи місцевого оподаткування. На основі конституційного закріплення доходів місцевих бюджетів як ресурсної основи місцевого самоврядування (ст. 142 Конституції України) та положень Європейської хартії місцевого самоврядування (ст. 9) щодо права органів місцевого самоврядування на власні адекватні фінансові ресурси відбувається переосмислення податково-правового компоненту муніципальної реформи. Наразі існує потреба суттєвого перегляду підсистеми місцевих податкових платежів через виключення неефективних податкових важелів і включення податків і зборів, що забезпечать значне збільшення надходжень до місцевих бюджетів. Перспективним напрямом розвитку є можливість впровадження трирівневої податкової системи з включенням групи регіональних податків і зборів, що уможливить забезпечити різні рівні територіальної організації самостійним фіскальним інструментарієм та посилити фінансову автономію територіальних громад відповідно до європейських стандартів⁶.

Установча функція в умовах євроінтеграції спрямована на формування нових інституційних механізмів місцевого самоврядування, що відповідають європейській моделі публічного управління. Відбувається трансформація

організаційно-правової структури органів місцевого самоврядування та механізмів їх взаємодії з органами державної влади. Важливим аспектом реалізації установчої функції є створення спеціалізованих підрозділів з питань європейської інтеграції, агенцій регіонального розвитку та інших інституцій, необхідних для ефективної участі територіальних громад у європейських програмах розвитку та транскордонному співробітництві.

Охоронна функція муніципального права реалізується через необхідність забезпечення додаткових правових гарантій захисту прав місцевого самоврядування відповідно до європейських стандартів. Акцентується увага на механізмах судового захисту прав територіальних громад і впровадженні європейських практик захисту муніципальних прав. Спостерігається посилення ролі охоронної функції у забезпеченні принципів прозорості та підзвітності місцевої влади, захисті прав меншин на локальному рівні та запобіганні дискримінації.

Важливим напрямом розвитку охоронної функції муніципального права в контексті європейської інтеграції є вдосконалення інституційних механізмів захисту прав територіальних громад. Як зазначає О. В. Марцеляк, досвід європейських країн (Великої Британії, Франції, ФРН, Швейцарії, Бельгії, Італії) демонструє ефективність інституту регіональних омбудсманів, які доповнюють традиційні форми контролю та нагляду в системі місцевого самоврядування. Такий інститут дає змогу не лише посилити захист прав територіальних громад, а й забезпечити додаткові гарантії дотримання принципів європейської муніципальної демократії на регіональному рівні⁷.

Контрольна функція трансформується через впровадження європейських стандартів нагляду та контролю у сфері місцевого самоврядування. Розвиваються нові форми державного нагляду, що базуються на принципах пропорційності та обґрунтованості втручання. Особлива увага приділяється контролю за використанням фінансових ресурсів європейських фондів і програм розвитку, а також впровадженню механізмів громадського контролю та аудиту діяльності органів місцевого самоврядування відповідно до європейських практик забезпечення прозорості та підзвітності.

Інтегративна функція в умовах євроінтеграції забезпечує системну єдність національного муніципального законодавства з правом ЄС і сприяє гармонізації різних рівнів правового регулювання місцевого самоврядування. Вона створює правове підґрунтя для розвитку міжмуніципального співробітництва та впровадження європейських практик управління. На практичному рівні ця функція реалізується через участь територіальних громад у європейських програмах розвитку, формування спільних проєктів та розбудову транскордонного співробітництва. Особливого значення набуває створення нових механізмів координації між різними рівнями публічної влади та посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування у контексті європейської інтеграції.

В умовах євроінтеграції інтегративна функція муніципального права набуває нового змісту через необхідність формування ефективної системи соціального партнерства на місцевому рівні. Цей процес передбачає налагодження конструктивної взаємодії у трикутнику «влада – бізнес – суспільство» через створення дієвих механізмів соціального діалогу, вдосконалення нормативно-правового забезпечення та посилення інституційної спроможності всіх учасників. Особливої актуальності набуває подолання формального підходу до соціального партнерства, забезпечення реального впливу громадянського суспільства на прийняття рішень і створення ефективних інструментів узгодження інтересів різних соціальних груп на місцевому рівні відповідно до європейських стандартів демократичного врядування⁸.

Правотворча функція муніципального права визначає створення нормативно-правової бази, що відповідає європейським стандартам місцевого самоврядування. Спостерігається посилення нормотворчої діяльності та оновлення існуючого законодавства з урахуванням *acquis communautaire*. Особлива увага приділяється розвитку локальної нормотворчості, розширенню нормотворчої компетенції територіальних громад у сфері прийняття власних нормативно-правових актів.

Правозастосовна функція зазнає трансформації через обов'язкову потребу впровадження європейських стандартів надання адміністративних послуг та реалізації повноважень органами місцевого самоврядування. Відбувається модернізація форм і методів правозастосовної діяльності, удосконалення механізмів реалізації муніципальних прав і свобод, впровадження європейських практик адміністративного процедурного права на локальному рівні.

Інформаційна функція набуває нового значення через упровадження європейських стандартів прозорості та відкритості діяльності органів місцевого самоврядування. Формуються нові форми комунікації з громадськістю та механізми доступу до публічної інформації. Акцентується увага на впровадженні електронного врядування, розвитку муніципальних інформаційних систем та забезпеченні інформаційної безпеки.

Інформаційна функція муніципального права набуває нових форм реалізації через цифрову трансформацію системи місцевого самоврядування. Як зазначають Х. В. Приходько і А. Г. Емельянова, сучасна парадигма відносин між місцевою владою і територіальною громадою ґрунтується на засадах електронної демократії та використанні цифрових інструментів участі громадян у вирішенні питань місцевого значення. Це створює нові можливості для залучення мешканців до процесів прийняття рішень на кожному етапі формування муніципальної політики, зокрема через механізми електронних консультацій, громадського бюджетування та онлайн-опитувань⁹.

Аксіологічна функція спрямована на формування нової системи правових цінностей місцевого самоврядування, що базується на європейських принципах демократії, верховенства права та захисту прав людини. Відбувається трансформація правової культури та правосвідомості на локальному рівні,

формування європейської ідентичності територіальних громад та розвиток інститутів громадянського суспільства.

Істотним аспектом трансформації функцій муніципального права є розвиток механізмів забезпечення їх ефективної реалізації. Це детермінує створення відповідної інституційної інфраструктури, розвиток кадрового потенціалу органів місцевого самоврядування, імплементацію інноваційних управлінських технологій та практик. Особлива увага приділяється модернізації системи професійного навчання та підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування відповідно до європейських стандартів.

У сфері розвитку кадрового потенціалу відбувається імплементація нових підходів до управління людськими ресурсами в органах місцевого самоврядування. Це включає модернізацію системи конкурсного відбору, впровадження механізмів оцінки ефективності діяльності посадових осіб, розвиток системи мотивації та професійного розвитку. Істотним аспектом є також забезпечення політичної нейтральності служби в органах місцевого самоврядування відповідно до європейських стандартів публічної служби¹⁰.

Реалізація євроінтеграційного вектора України у сфері місцевого самоврядування зумовлює необхідність розвитку механізмів моніторингу та оцінки ефективності трансформації функцій муніципального права. Це передбачає створення системи критеріїв оцінювання, що дають змогу оцінити прогрес у впровадженні європейських стандартів, виявити проблемні аспекти та перешкоди, визначити напрями подальшого розвитку. Істотного значення у цьому питанні набуває забезпечення систематичного звітування щодо прогресу в реалізації реформ та їх впливу на розвиток місцевого самоврядування.

Перспективи подальшого розвитку функцій муніципального права в умовах євроінтеграції характеризуються системною трансформацією та набуттям нових якісних характеристик, що відповідають європейським стандартам місцевого самоврядування. Пріоритетним напрямом розвитку виступає посилення регулятивної та правотворчої функцій через подальшу гармонізацію національного законодавства з *acquis communautaire*. Прогнозується розширення нормативної бази щодо транскордонного співробітництва, розвитку міжмуніципального партнерства та впровадження інноваційних форм місцевого самоврядування.

Інтегративна функція набуває особливого значення через необхідність забезпечення системної єдності муніципального права України з європейським правовим простором. Передбачається створення нових механізмів координації та взаємодії різних рівнів публічної влади, а також посилення міжнародного співробітництва територіальних громад.

Контрольна функція зазнає трансформації через імплементацію європейських стандартів моніторингу та оцінки ефективності місцевого самоврядування. Прогнозується формування нових механізмів громадського контролю, розвиток систем аудиту та оцінки якості муніципальних послуг відповідно до європейських стандартів.

Інформаційна функція модифікується через впровадження цифрових технологій та електронного врядування. Передбачається створення інтегрованих інформаційних систем, розвиток електронної демократії та впровадження смарт-технологій у муніципальному управлінні.

Охоронна функція муніципального права отримує новий вектор розвитку через посилення механізмів захисту прав територіальних громад та окремих суб'єктів муніципально-правових відносин. Прогнозується модернізація судових механізмів захисту муніципальних прав і розвиток альтернативних способів вирішення правових конфліктів.

Установча функція спрямовується на створення нових інституційних форм місцевого самоврядування, що відповідають європейським моделям публічного управління. Передбачається створення агенцій місцевого розвитку, спеціалізованих установ з питань євроінтеграції та розширення форм міжмуніципального співробітництва.

Аксіологічна функція зазнає трансформації через формування нової системи правових цінностей місцевого самоврядування, що базується на європейських принципах. Прогнозується розвиток локальної демократії, посилення громадської участі та формування дієвих інститутів громадянського суспільства на локальному рівні.

Правозастосовна функція зазнає змін на пряму модернізації механізмів надання адміністративних послуг та реалізації повноважень органів місцевого самоврядування. Передбачається впровадження нових стандартів якості послуг і розвиток сервісно-орієнтованого підходу в муніципальному управлінні.

Висновки. Проведене дослідження дає змогу окреслити перспективні напрями подальших наукових розвідок у сфері функцій муніципального права в умовах європейської інтеграції. Особливої уваги потребує розробка методології оцінювання ефективності реалізації функцій муніципального права в умовах євроінтеграції. Актуальним напрямом досліджень є вивчення механізмів адаптації муніципального права до викликів цифрової трансформації місцевого самоврядування. Важливим аспектом подальших досліджень виступає аналіз особливостей трансформації функцій муніципального права в умовах післявоєнного відновлення України. Окремого дослідження потребує вплив практики Європейського суду справедливості на розвиток функцій муніципального права. Перспективним напрямом наукових досліджень є дослідження інноваційних форм реалізації функцій муніципального права в контексті розвитку смарт-сіті та цифрової демократії.

Отже, євроінтеграційні процеси зумовлюють нові можливості та виклики для розвитку муніципального права України. Успішна трансформація його функцій відповідно до європейських стандартів є важливою умовою формування ефективної системи місцевого самоврядування, здатної забезпечити сталий розвиток територіальних громад та належний рівень життя громадян.

1. Батанов О. В. Теорія муніципального права: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 412 с.
2. Батанов О. В. Предмет муніципального права як галузі права: дискусійні питання теорії. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 5. С. 80–86. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/290524/284107> (дата звернення 15.10.2024).
3. Пухтинський М. О. Конституційно-правові основи територіального врядування в Україні. *Муніципальна реформа в контексті євроінтеграції України: позиція влади, науковців, профспілок та громадськості: матеріали Третьої щорічної всеукр. наук.-практ. конф.* Київ, 2019. С. 33–38. URL: https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/knyga2019_rik.pdf (дата звернення 19.10.2024).
4. Ременяк О. В. Імплементація міжнародно-правових стандартів місцевої демократії в процесі децентралізації місцевої влади в Україні. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки*. 2019. Вип. 23. С. 190–196. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/nov/19961/remenyak.pdf> (дата звернення: 20.11.2024).
5. Європейська хартія місцевого самоврядування: Міжнародний документ від 15.10.1985 / Рада Європи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text (дата звернення 22.11.2024).
6. Криницький І. Є. Про податково-правові аспекти вітчизняної муніципальної реформи. *Муніципальна реформа в контексті євроінтеграції України: позиція влади, науковців, профспілок та громадськості: тези доп. Шостої щоріч. всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 23 груд. 2022 р.)*. Київ, 2022. С. 15–159. URL: https://decentralization.ua/uploads/attachment/document/1269/Тези_доповіді_Шоста_ЩНПК_Муніципальна_реформа.pdf (дата звернення: 18.11.2024).
7. Марцеляк О. В. Запровадження в Україні регіональних омбудсманів. *Муніципальна реформа в контексті євроінтеграції України: позиція влади, науковців, профспілок та громадськості: матеріали Третьої щорічної всеукр. наук.-практ. конф.* Київ, 2019. С. 85–89. URL: https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/knyga2019_rik.pdf (дата звернення 15.11.2024).
8. Красівський Д. О. Створення партнерських відносин та становлення соціального партнерства в місцевих органах влади. *Муніципальна реформа в контексті євроінтеграції України: позиція влади, науковців, профспілок та громадськості: тези доп. Шостої щоріч. всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 23 груд. 2022 р.)*. Київ, 2022. С. 178–181. URL: https://decentralization.ua/uploads/attachment/document/1269/Тези_доповіді_Шоста_ЩНПК_Муніципальна_реформа.pdf (дата звернення 30.11.2024).
9. Приходько Х. В., Емельянова А. Г. Законодавче стимулювання е-демократії як правовий фактор подальшого утвердження децентралізації в Україні. *Муніципальна реформа в контексті євроінтеграції України: позиція влади, науковців, профспілок та громадськості: матеріали Третьої щорічної всеукр. наук.-практ. конф.* Київ, 2019. С. 124–129. URL: https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/knyga2019_rik.pdf (дата звернення 25.10.2024).
10. Качан Я. В. Зарубіжний досвід муніципальної реформи у роботі з персоналом. *Муніципальна реформа в контексті євроінтеграції України: позиція влади, науковців, профспілок та громадськості: тези доп. Шостої щоріч. всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 23 груд. 2022 р.)*. Київ, 2022. С. 198–201. URL: https://decentralization.ua/uploads/attachment/document/1269/Тези_доповіді_Шоста_ЩНПК_Муніципальна_реформа.pdf (дата звернення 05.12.2024).

References

1. Batanov, O. V. (2024). *Teoriia munitsypalnoho prava: monohrafiia* [Theory of Municipal Law: monograph]. Kyiv: Yurinkom Inter.
2. Batanov, O. V. (2023). *Predmet munitsypalnoho prava yak haluzi prava: dyskusiini pytannia teorii* [Subject of Municipal Law as a Branch of Law: Theoretical Discussion Issues]. *Analitychno-porivnialne*

pravoznavstvo – *Analytical and Comparative Law*, 5, 80–86. Retrieved from <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/290524/284107> 3. Pukhtynskyi, M. O. (2019). Konstytutsiino-pravovi osnovy terytorialnoho vriaduvannia v Ukraini [Constitutional and Legal Foundations of Territorial Governance in Ukraine]. *Proceedings from Municipal Reform in the Context of Ukraine's European Integration: Third Annual All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 33–38). Kyiv. Retrieved from https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/knyga2019_rik.pdf 4. Remeniak, O. V. (2019). Implementatsiia mizhnarodno-pravovykh standartiv mistsevoi demokracji v protsesi detsentralizatsii mistsevoi vlady v Ukraini [Implementation of International Legal Standards of Local Democracy in the Process of Decentralization of Local Government in Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politehnika». Seriia: Yurydychni nauky – Bulletin of Lviv Polytechnic National University. Series: Legal Sciences*, 23, 190–196. Retrieved from <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/nov/19961/remenyak.pdf> 5. European Charter of Local Self-Government (1985, October 15). Council of Europe. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text 6. Krynytskyi, I. Ye. (2022). Pro podatkovopravovi aspekty vitchyznanoi munitsypalnoi reformy [On Tax and Legal Aspects of Domestic Municipal Reform]. *Proceedings from Municipal Reform in the Context of Ukraine's European Integration: Sixth Annual All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 156–159). Kyiv. Retrieved from https://decentralization.ua/uploads/attachment/document/1269/Tezy_dopovidi_Shosta_ShchNPK_Munitsypalna_reforma.pdf 7. Martseliak, O. V. (2019). Zaprovdzhennia v Ukraini rehionalnykh ombudsmaniv [Introduction of Regional Ombudsmen in Ukraine]. *Proceedings from Municipal Reform in the Context of Ukraine's European Integration: Third Annual All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 85–89). Kyiv. Retrieved from https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/knyga2019_rik.pdf 8. Krasivskyi, D. O. (2022). Stvorennia partnerskykh vidnosyn ta stanovlennia sotsialnoho partnerstva v mistsevykh orhanakh vlady [Creating Partnerships and Establishing Social Partnership in Local Authorities]. *Proceedings from Municipal Reform in the Context of Ukraine's European Integration: Sixth Annual All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 178–181). Kyiv. Retrieved from https://decentralization.ua/uploads/attachment/document/1269/Tezy_dopovidi_Shosta_ShchNPK_Munitsypalna_reforma.pdf 9. Prykhodko, Kh. V., & Emelianova, A. H. (2019). Zakonodavche stymuliuvannia e-demokracji yak pravovyi faktor podalshoho utverdzhennia detsentralizatsii v Ukraini [Legislative Stimulation of E-democracy as a Legal Factor for Further Strengthening of Decentralization in Ukraine]. *Proceedings from Municipal Reform in the Context of Ukraine's European Integration: Third Annual All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 124–129). Kyiv. Retrieved from https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/knyga2019_rik.pdf 10. Kachan, Ya. V. (2022). Zarubizhnyi dosvid munitsypalnoi reformy u roboti z personalom [Foreign Experience of Municipal Reform in Work with Personnel]. *Proceedings from Municipal Reform in the Context of Ukraine's European Integration: Sixth Annual All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 198–201). Kyiv. Retrieved from https://decentralization.ua/uploads/attachment/document/1269/Tezy_dopovidi_Shosta_ShchNPK_Munitsypalna_reforma.pdf

Shyshykin Sergii. Functions of Municipal Law in the Context of Ukraine's European Integration: Theoretical and Methodological Aspects

Introduction: *The influence of European integration processes on municipal law functions gains particular significance in the context of Ukraine's candidate status for EU membership. The transformation of municipal law functions under the influence of*

acquis communautaire requires thorough scientific analysis and theoretical-methodological understanding, especially during the implementation of decentralization reform and modernization of local self-government in Ukraine.

The aim of the article: To provide theoretical and methodological substantiation of the transformation of municipal law functions in Ukraine under European integration conditions and to determine prospective directions for their development. The research objectives include analyzing the impact of European integration processes on the system of municipal law functions, investigating the features of European local self-government standards implementation, determining the main directions of municipal law functions transformation, and substantiating the prospects for the development of municipal law's functional purpose in the context of European integration.

Results: The study reveals that European integration processes cause systematic transformation of municipal law functions. The regulatory function is enhanced through the implementation of *acquis communautaire* in national legislation. The constituent function focuses on forming new institutional mechanisms corresponding to the European model of public administration. The protective function is strengthened through additional legal guarantees for local self-government rights. The control function is transformed through the implementation of European standards of supervision. The integrative function ensures systematic unity with EU law and promotes inter-municipal cooperation. The law-making function determines the creation of a regulatory framework corresponding to European standards. The law enforcement function undergoes transformation through the mandatory implementation of European standards in administrative services. The information function gains new significance through the implementation of transparency standards and e-governance. The axiological function is directed at forming a new system of legal values based on European principles of democracy.

Conclusions: The successful transformation of municipal law functions according to European standards is an important condition for forming an effective system of local self-government capable of ensuring sustainable development of territorial communities and proper living standards for citizens. Further research should focus on developing methodology for evaluating the effectiveness of municipal law functions implementation, studying mechanisms of municipal law adaptation to digital transformation challenges, analyzing the impact of European Court of Justice practice, and investigating innovative forms of municipal law functions implementation in the context of smart city development and digital democracy.

Key words: municipal law, functions of law, local self-government, European integration, *acquis communautaire*, decentralization, subsidiarity, e-governance, EU legal standards, territorial communities, municipal reform, local democracy.